větvích veřejné administrativy je toho druhu, že výkon služby veřejného orgánu není co do své platnosti vázán na určitou dobu a na určité služební místo, a že kdykoliv, po případě i v místě od úředních místností odlišném (v souzeném případě ve vlastní domácnosti městského zvěrolékaře) může býti proveden jako úřední působnost vrchnostenské osoby, ať již z vlastního popudu nebo na zakročení stran neb osoby třetí, (činnost bezpečnostní stráže, lesního personálu, úředního lékaře, zvěrolékaře a pod.), vyžaduje ochrany veřejné moci před zevním nátlakem a před útoky, jež jsou vylíčeny v § 81 tr. zák. (a i v § 68 tr. zák.) i, jestliže úřední působnost vrchnostenské osoby ještě sice nezačala, podle úmyslu pachatelova má však býti násilím vynuceno právě určité konání úřadu nebo služby náležející do jejího úředního působení. Doslov a větná úprava předpisu § 81 tr. zák. též dokazuje, že v druhém případě této normy stíhá zákon již každé násilí v předcházející větě blíže vyznačené, spáchané na vrchnostenské osobě v určitém vztahu k její úřední (služební) povinnosti. Pro správnost tohoto výkladu zákona mluví již odloučení druhé skutkové podstaty (vynucení) od prvé (zmaření) středníkem; rovněž doslov »některého z činů těchto se dopustí«, neboť pod »činem« jest tu vzhledem k odlišnosti úmyslu rozuměti jen samotný zevní projev vůle pachatelovy, totiž »zprotivení se nebezpečnou pohrůžkou nebo skutečným násilným vztažením ruky, třebaže beze zbraně«, bez ohledu na další skutečnosti čin provázející. Také předpis § 153 tr. zák. podobně trestá uškození na těle spáchané na veřejném úředníku atd., nejen při vykonávání jeho povolání, nýbrž i pro toto vykonávání. Skutková zjištění, jež rozsudek učinil, podřazuje činnost pachatelovu pod § 2 zák. o útisku, neponechávají pochybnosti o tom, že správné hledisko prvého soudu na řešenou otázku mohlo vésti nalézací soud též k jinému právnímu zhodnocení zažalovaného skutku. Je proto zmateční stížnost státního zastupitelství, tuto vadnost uplatňující, odůvodněna; bylo proto rozsudek zrušiti jako zmatečný podle § 281 čís. 10 tr. ř. Poněvadž se pak prvý soud při svém mylném právním názoru vůbec nezabýval již dalšími zákonnými znaky zločinu podle § 81 tr. zák., otázkou, zda pohrůžky obžalovaného byly povahy nebezpečné, aniž, zda mávání holí proti Dr. S-ému již o sobě je násilným vztažením ruky, a nezjistil takto vše, co je nezbytné pro právní rozhodnutí, nemůže zrušovací soud podle § 288 čís. 3 tr. ř. rozhodnouti přímo ve věci samé, i bude úkolem prvého soudu při novém projednání věci a rozhodování učiniti další skutková zjištění též v tomto směru.

Čís. 4511.

Z ustanovenia § 8 odst. II. č. 3 zák. č. 533/19 Sb. z. a n. plynie, že len tí výrobcovia vína alebo iných, v § 1 č. 1 a 2 cit. zák. menovaných nápojov, sú oslobodení od povinnosti platiť všeobecnú daň nápojovú z množstva vyrobených nápojov neprevyšujúceho maximum vymedzené v prevádzacom nariadení, ktorí vyrábajú víno alebo výššpomenuté nápoje pre vlastnú spotrebu, neobchodujú nimi, ani ich nečapujú.

(Rozh. z 25. októbra 1932, Zm IV 365/32.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti J. K., obžalovanému z ťažkého dôchodkového priestupku, na základe verejného pojednávania o opravnom prostriedku generálneho prokurátora pre zachovanie právnej jednotnosti takto sa usniesol: Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednostnosti, podaný generálnou prokuratúrou podľa § 3 nar. č. 800/916 min. sprav., vydaného na základe § 101 zák. čl. XI:1909, a podľa § 441 tr. p. uznáva sa dôvodným a vyslovuje sa, že pravoplatným rozsudkom vrchného súdu v Košiciach, oddelenia pre Podkarpatskú Rus, jako odvolacieho súdu dôchodkového, zo dňa 13. apríla 1931 čís. To VII 667/30-11, bol porušený zákon v ustanovení § 8 odst. II. čís. 3 a §§ 10 a 26 zák. zo dňa 25. septembra 1919, čís. 533 a § 14 vlád. nar. čís. 666/1919, resp. čís. 679/1920 Sb. z. a n. Toto usnesenie ale v smysle posl. odst. § 442 tr. p. nemá účinku na shora označený oslobudzujúci rozsudok vrchného súdu.

Dôvody:

Podľa pripojených správnych a súdnych spisov doznal J. K., že pri revízii, prevedenej dňa 9. augusta 1926 dozorčími orgány v jeho sklepe, bol zistený schodok 121 litrov vína. K. doznai tiež, že toto množstvo spotreboval vo svojej domácnosti a hájil sa tým, že jako veľkovýrobca má podľa zákona nárok na spotrebovanie vyrobeného vína do 200 litrov bez zapravenia spotrebnej dane za toto množstvo. Pri tom sa dovolával ustanovenia § 8 odst. II. č. 3 zák. č. 533/1919 Sb. z. a n. a § 14 vlád. nar. č. 666/1919 Sb. z. a n. Podľa týchto predpisov vraj každý výrobca vína nie je povinný do 200 litrov vína svojej vlastnej výroby zdaniť a môže toto množstvo pre seba spotrebovať bez zapravenia dane. Krajský súd v Berehove jako dôchodkový trestný súd uznal však stranu vinnou ťažkým dôchodkovým priestupkom podľa § 8 odst. II. č. 3 a § 10 zák. č. 533/1919 Sb. z. a n. a odsúdil ju rozsudkom zo dňa 5. decembra 1930 č. Tf 588/28 podľa obžaloby finančného riaditeľstva v Berehove pre skrátenie všeobecnej dane nápojovej a paušalovanej dane z obratu v čiastke 145 Kč 20 hal. na jednonásobnú pokutu v čiastke 145 Kč 20 hal. V odôvodnení rozsudku vyslovil súd, že podľa § 8 odst. II. č. 3 cit. zák. je povinný platiť daň, kto vyrába víno pre spotrebu vlastnú, presahuje-li výroba určité množstvo vo vykonávacom nariadení stanovené. Toto množstvo činí podľa § 14 vlád. nar. č. 666/1919 Sb. z. a n. 100 litrov a bolo zvýšené vlád. nariadením číslo 679/1920 Sb. z. a n. na 200 litrov. Spomenutý § 14 hovorí: Najvyššie množstvo výroby pre vlastnú spotrebu, ktorá nepodlieha dani, stanoví sa pre kalendárny rok jedným stom litrov pre domácnosť a druh nápoja. Zo znenia tohoto § — podľa názoru krajského súdu, — je zrejmé, že len ten výrobca vína, ktorý pre vlastnú spotrebu vyrába najviac 100, resp. 200 litrov, nie je povinný svoj výrobok zdaniť. Z toho vraj neľze však vyvodiť, že každý výrobca vína, trebárs i veľkovýrobca, ktorý vyrába o veľa viac než 200 litrov, má nárok na to, aby z vlastnej výroby, presahujúcej 200 litrov, mohol spotrebovať pre svoju domácnosť 200 litrov bez zaplatenia dane. Súd prvej stolice zastáva názor, že len malý výrobca vína, ktorý pestuje víno len pre vlastnú spotrebu a nevyrába celkom viac než 200 litrov,

je sprostený platenia dane nápojovej. To vysvitá podľa názoru súdu i z ustanovenia § 10 cit. zák., podľa ktorého vzniká povinnosť výrobcu nápojov zaplatiť daň dňom ukončenia výroby a daň je splatná najpozdejšie nasledujúceho všedného dňa, rozhodne však prv, než sa nápojov užije ku spotrebe.

Na odvolanie J. K. zrušil v r c h n ý s ú d v Košiciach rozsudkom zo dňa 13. apríla 1931 č. To VII 667/30 rozsudok prvej stolice a sprostil ho obžaloby pre ťažký dôchodkový priestupok z týchto dôvodov: Poneváč zo znenia zákona nie je zrejmé, že sa robí rozdiel medzi výrobcom, ktorý pestuje víno pre svoju vlastnú spotrebu, a medzi výrobcom, ktorý ho pestuje vo väčšom rozmere, tedy i pre obchod, a vrchný súd neshľadal, že by sa opak tohoto názoru dal vyvodiť z ustanovenia § 10 zák. čís. 533/1919 Sb. z. a n.; nedopustil sa obžalovaný, keď schodok vína per 121 litrov neohlásil, ťažkého dôchodkového priestupku podľa § 8 odst. II. čís. 3 a § 10 zák. čís. 533/1919 Sb. z. a n., poneváč bol oprávnený ponechať si ono množstvo pre vlastnú spotrebu.

Tento názor je však mylný. Z doslovu § 8 odst. II. čís. 3 cit. zák. ide na javo, že tento predpis má na mysli len prípad, kedy niekto vyrába víno alebo iné nápoje v § 1 čís. 1 a 2 uvedené len pre vlastnú spotrebu, bez toho, že by obchodoval s týmito nápojmi alebo ich čapoval. (Viď rozh. najvyššieho správneho súdu zo dňa 11. mája 1928 č. 14.143/27 Bohuslavova sbierka č. 4259.) Sú tedy ten títo výrobci uvedených nápojov oslobodení od povinnosti platiť všeobecnú daň nápojovú čo do množstva vyrobených nápojov, ktoré nepresahuje maximum stanovené v prevádzacom nariadení (200 litrov). Nesprávny je výklad týchto predpisov v tom smysle, že tiež tí výrobci dotyčných nápojov, ktorí s nimi obchodujú alebo ich čapujú, sú oslobodení od povinnosti platiť všeobecnú daň nápojovú čo do onoho množstva vyrobených nápojov, nepresahujúceho ovšem maximum stanovené v prevádzacom nariadení, ktoré spotrebujú vo vlastnej domácnosti. Že tento výklad nie je správny, plynie z povahy cit. predpisu, ktorý — pokiaľ obsahuje ustanovenie o oslobodení od dane — je predpisom výnimečným a nepripúšťa tedy v tomto smere nejaký extenzívny výklad. Nesprávnosť tohoto výkladu plynie však tiež z pozitívneho ustanovenia § 11 cit. zákona, v ktorom sa stanoví, že minister financií je zmocnený . . . povoliť výrobcom vo veľkom a obchodníkom vo veľkom, aby za smluvený paušál smeli užívať zo svojich zásob pre vlastnú spotrebu. Z toho plynie, že nie je možné právom sa dovolávať ustanovenia § 8 odst. II. čís. 3 cit. zákona pre nárok, aby nebolo podrobené všeobecnej dani nápojovej 200 litrov vína z výroby celkovej, trebárs výrobca tvrdí, že ich vyrobil výhradne pre spotrebu vo vlastnej domácnosti. Zo znenia § 14 vlád. nar. č. 679/1920 Sb. z. a n. ide na javo, že len ten výrobca vína, ktorý pre vlastnú spotrebu vyrobí najviac 200 litrov, nie je povinný svoj výrobok zdaniť. Z toho neľze však vyvodiť, že každý výrobca vína, trebárs i veľkovýrobca, ktorý vyrába o mnoho viac než 200 litrov, má nárok na to, aby mohol z vlastnej výroby, presahujúcej 200 litrov, spotrebovať pre svoju domácnosť 200 litrov a nemusel za to daň nápojovú platiť. Jednotlivec môže tedy vyrobiť a spotrebovať vo vlastnej domácnosti bez dane 200 litrov vína. Vyrobí-li však viac než 200 litrov, musí zdaniť celkovu vý-

robu. Ustanovenie o oslobodení 200 litrov má účel, aby tí početní drobní výrobci, u ktorých by sa vyberanie dane s celou príslušnou kontrolou nevyplácalo, boli vôbec vyňatí z ustanovení zákona, jako to vysvitá z bodu 6 záhlavia II. ministerského odôvodnenia zákona č. 533/1919 Sb. z. a n. Ponevráč shora označené porušenie zákona je tedy zrejmé, bolo treba rozhodnúť v smysle tohoto usnesenia s dodatkom, že hľadiac na tú okolnosť, že toto porušenie zákona bolo v prospech oslobodeného obžalovaného, usnesenie najvyššieho súdu nemôže mať podľa posl. odst. § 442 tr. p. účinok na dotyčný rozsudok vrchného súdu.

Čís. 4512.

Zákon v § 303 tr. ř. nepředpisuje, by bylo obžalovanému oznámeno i, v jaké funkci se členové soudního sboru zúčastní hlavního přelíčení (kdo bude předsedou), ani, by mu byla ve třídenní lhůtě oznámena dodatečně nastavší změna soudního sboru.

(Rozh. ze dne 26. října 1932, Zm II 294/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 18. května 1932, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zabití podle § 140 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatek podle § 344 čís. 4 tr. ř. shledává zmateční stížnost v tom, že sborovým soudem prvé stolice nebylo ani obžalovanému, ani jeho obhájcům nejpozději třetího dne před početím hlavního přelíčení oznámeno, že místo vrchního soudního rady K-a, který byl v souzeném případě původně povolán k porotnímu soudu, bude zasedati při hlavním přelíčení jako člen soudního sboru porotního soudní rada Dr. T. O této změně v sestavení soudního sboru porotního dověděli prý se obžalovaný a jeho obhájcové teprve při hlavním přelíčení. V tom, že tato změna nebyla sborovým soudem prvé stolice obžalovanému nejpozději třetího dne před započetím hlavního přelíčení oznámena, jest prý spatřovati porušení předpisu § 303 tr. ř., působící zmatečnost podle § 344, čís. 4 tr. ř. Opomenutí včasného oznámení této změny mělo prý v zápětí, že obžalovaný nemohl soudního radu Dr. T-u odmítnouti včas, t. j. podle § 73 tr. ř. nejpozději do 24 hodin před početím hlavního přelíčení. Uváží-li se prý, že obžalovaný jest osobou pití oddanou a že soudní rada Dr. T. pohlíží jako přísný abstinent na delikty alkoholiků přísněji, než jiní soudcové krajského soudu trestního v Brně, nelze prý pochybovati o tom, že součinnost soudního rady Dr. T-y při rozhodování o trestu byla obžalovanému na újmu. Stížnosti nelze přiznati oprávnění. Předpis § 303 tr. ř. ustanovuje jen, že jména členů soudního sboru mají býti pod neplatností nejpozději třetího dne před početím hlavního přelíčení oznámena obžalovanému (nikoli i obhájcům). Tento předpis byl zachován, neboť podle spisů byla, jak i stížnost sama připouští, jména členů soud-